

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2016.

**RAJZ
ÉS VIZUÁLIS KULTÚRA**

**KÖZÉPSZINTŰ
GYAKORLATI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

PROJEKT

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA**

Projekt témák a 2016. évre

A következő két feladat közül válasszon ki egyet (**A vagy B feladatot**)! A kiválasztott feladatot részfeladatonként (1-4. feladat rész) szabadon dolgozza fel úgy, hogy a leadásra kerülő munkaanyag feleljen meg egy vizuális projekt követelményeinek!

Némelyik feladat rész több – akár különböző technikákkal készült – részmegoldást is tartalmazhat.

A feladatmegoldás során keletkezett gondolatait, ötleteit bátran dokumentálja, és vázlatait, jegyzeteit is csatolja a végeredményhez!

Szabadon választott technikával valósítsa meg a feladatokat! Fotót, kollázs technikát vagy számítógépet is használhat, de **kiindulásként mindenképpen fel kell használnia szabadkézi rajzait is**. Háromdimenziós alkotás esetén megfelelő minőségű fotókat kell mellékelni – az egészről és a részletekről, több nézőpontból is.

A HANGSZEREK VILÁGA

A zene és a képzőművészet kapcsolatát már a korai időktől festmények sora mutatja be. Egy-egy művészeti korszak zeneművei és képzőművészeti alkotásai hűen tükrözik az adott kor jellemzőit, történelmi, társadalmi hangulatát. Ugyanakkor a hangszerek a formatervezés kifinomult megnyilvánulásaiaként a forma és funkció tökéletes egysége mellett szinte mindig megidéznek saját művészeti korszakuk tárgykultúráját. Feladatmegoldása során alaposan tanulmányozza e két művészeti ág kapcsolatát!

A feladat

Zene a képzőművészetben

1. Gyűjtsön a művészettörténet különböző korszakaiból olyan műalkotás-reprodukciókat, ahol a zenének, a zenészeknek vagy a hangszereknek fontos szerepe van! Készítsen a gyűjtött anyagból egy 50x70 cm-es tablót „Zene a képzőművészetben” címmel olyan módon, hogy az alkotásokat rendezze kronológiai sorrendbe! Figyelje meg, hogy a festészet története során hogyan változott a hangszerek formavilága, illetve képi ábrázolása a kezdetektől napjainkig! Megállapításait munkalapokon/munkanaplóban rögzítse!
2. Válasszon ki egy hangszert, és készítsen róla legalább három vázlatot és három részletrajzot a célnak megfelelő, szabadon választott grafikai technikával! (Vázlatok között szerepeljen vonalas ceruzarajz is!) A vázlatokon a hangszert különböző nézőpontokból mutassa be!
3. A legjobban sikerült vázlatok segítségével a választott hangszerről készítsen csendéletszerű beállításban egy részletes tónusos vagy színes tanulmányrajzot!
4. A vázlatok és a tanulmányrajz során szerzett vizuális tapasztalataira építve tervezzen CD/DVD borítót a választott hangszer szerepeltetésével! A borító vizuális megjelenése közvetítse a hangszer által megszólaltatott zenei mű/művek hangulatát! Figyeljen a kép és a szöveg forma- és arányviszonyára, a megfelelő színek (színkontrasztok) és betűméretek használatára! Szabadon választott színes technikával dolgozhat. Feladata megoldásához számítógépet is használhat, de kiindulásként mindenképpen fel kell használnia szabadkézi rajzait is.

B feladat**Kalandozás az ősi törzsi zeneszerszámok, népi hangszerek világában**

1. Ismerkedjen meg könyvek, filmek, az internet keresőoldalainak segítségével az őskor, a sámánizmus, a törzsi művészet, a népművészet kultúrájának hangszereivel! Kutasson fel környezetében a fentieknek megfelelő ütős/csörgős hangszereket! Válasszon ki ezek közül egyet, és készítsen róla olyan fényképfelvételeket, amelyek érzékeltetik az adott hangszer jellemző karaktervonásait! A fotókból állítson össze legalább egy 50x70 cm-es méretű tablót!
2. Készítsen a kiválasztott hangszerről többféle megjelenítési móddal készített ábrázolásokat (szabadkézi rajz, térplasztika, vetületi- és axonometrikus ábra)! Közben figyelje meg és érzékeltesse a hangszer anyagának, formájának, arányrendszerének jellemzőit!
3. A tanulmányozott kultúrák valamelyikéhez kapcsolódva eddigi vizuális és akusztikus tapasztalatai alapján tervezzen meg egy egyszerű ütős vagy csörgős hangszert! Készítsen vázlatokat, vetületi ábrákat, szöveggel is kiegészített magyarázó rajzot! Tervezze meg a hangszer felületének színes díszítését úgy, hogy vegye figyelembe funkcióját, illetve annak a kultúrának a jellemzőit, amelyhez kapcsolódva az adott hangszert tervezte! Adjon találó nevet is az új „ősi” hangszer számára!
4. Készítse el a megtervezett hangszert vagy annak arányos modelljét! Gondoljon e hangkeltő eszközök létrejöttének (és használatának) természetközeli indíttatására, és főleg természetes/újrahasznosítható anyagokat használjon fel a tárgykészítés során! A hangszerről készítsen fotókat, majd tablóra rendezve mutassa be!

A projektmunka értékelése

A projektmunka esetében az értékelést a következő, értékelési kritériumokra bontott szempontsor alapján végzi az értékelő:

- I. Problémamegoldó képesség
- II. Vizuális kommunikációs képesség
- III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotás tartalmi árnyaltsága)
- IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikája
- V. Összkép

A fenti szempontokhoz tartozó kritériumrendszer világosan értelmezhető jellemzőkkel írja le az adott szempont szerint teljesülő minőséget, melyekhez pontskála tartozik.

A jelölt által az alábbi pontskála alapján elért pontszámot 2,5-del megszorozva kapjuk meg a vizsgapontok számát. Ha például a jelölt 22 pontot ér el a vizsgaanyaga alapján, akkor $22 \cdot 2,5 = 55$ pont a vizsgapontszáma. Törtszám esetén felfelé kell kerekíteni.

Értékelési pontskála

I. Problémamegoldó képesség	összesen: 6 pont
1.	
- A saját élmények, tapasztalatok hasznosítása egyértelmű a munkáiban, és ezeket az élményeket nagyon jól, szuggesztíven beépíti az alkotómunkájába.	<i>3 pont</i>
- Megállapítható saját élmények, tapasztalatok hasznosítása, de ezek érvényesítése nem meghatározó és nem meggyőző az alkotó munkában.	<i>2 pont</i>
- Előfordul saját élmények, tapasztalatok hasznosítása, azonban nem adekvát azok beépülése az alkotó munkába.	<i>1 pont</i>
- Nyilvánvalóan nem támaszkodott saját élményeire, tapasztalataira.	<i>0 pont</i>
2.	
- A feladat megoldásához érzékelhetően tanulmányozta mások hasonló problémákra adott megoldásait (pl. végzett gyűjtőmunkát), és ezeket a tapasztalatokat nagyon jól használta fel saját munkáiban.	<i>3 pont</i>
- A feladat megoldásához érzékelhetően tanulmányozta mások hasonló problémákra adott megoldásait, de ezeket a tapasztalatokat nem megfelelően adaptálja saját munkája során.	<i>2 pont</i>
- A munkájában alig kimutatható az érdeklődés mások megoldásai iránt és/vagy azokat rosszul adaptálja saját munkája során.	<i>1 pont</i>
- Semmilyen érdeklődést nem mutatott mások megoldásai iránt.	<i>0 pont</i>
II. Vizuális kommunikációs képesség	összesen: 9 pont
1.	
- Vizuális közléseit pontosan érthetően, nagyon világosan képes dokumentálni, és a választott téma pontosan felismerhető.	<i>3 pont</i>
- Vizuális közlései alapvetően világosak, de helyenként nehezen értelmezhetők vagy félreérthetők, de a választott téma felismerhető.	<i>2 pont</i>
- Vizuális közlései alapvetően nehezen értelmezhetők vagy félreérthetők, és/vagy a választott téma nehezen felismerhető.	<i>1 pont</i>
- A dokumentáció vizuális közlése teljesen zavaros vagy szegényes, és/vagy a választott téma felismerhetetlen.	<i>0 pont</i>
2.	
- A vizuális kifejezés eszközeit (vonal, szín, forma, kompozíció stb.) a célnak megfelelően, kitűnően alkalmazza.	<i>3 pont</i>
- A vizuális kifejezés eszközeit alapvetően megfelelően alkalmazza.	<i>2 pont</i>
- A vizuális kifejezés eszközeit többször pontatlanul, nem a kifejezés céljának megfelelően alkalmazza.	<i>1 pont</i>
- A vizuális kifejezés eszközeit esetlegesen vagy helytelenül alkalmazza.	<i>0 pont</i>

- 3.**
- A rajzi kifejezése igen árnyalt, érdekes, esetleg egyéni elemeket is tartalmaz. 3 pont
  - A rajzi kifejezés árnyalt és/vagy a célnak megfelelő, de szokványos. 2 pont
  - A rajzi kifejezés nem elég árnyalt és/vagy gyakran a célnak nem megfelelő. 1 pont
  - A rajzi kifejezése igen kezdetleges és/vagy a célnak nem megfelelő. 0 pont

III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotás tartalmi árnyaltsága) összesen: 6 pont

- 1.**
- Tervei, elképzelései vagy előadásmódja igen érdekes, kreatív, innovatív. 3 pont
  - Munkáinak vannak érdekes, egyéni vonásai. 2 pont
  - Munkái alapvetően szokványosak, de néhol új ötletek nyomai észlelhetők. 1 pont
  - Munkái teljesen szokványosak, semmi egyéni vonás nem észlelhető rajtuk. 0 pont
- 2.**
- Munkái tartalmilag komplexek, érzékelhetően igen elmélyültek. 3 pont
  - Munkájában vannak értékes, egyéni tartalmi momentumok, de helyenként egysíkú. 2 pont
  - Munkáira nem jellemző a tartalmi komplexitás, elmélyülés. 1 pont
  - Közhelyszerű, érdektelen munkák. 0 pont

IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikai színvonala összesen: 6 pont

- 1.**
- Munkáit a célnak, szándékának megfelelő magas szintű előadásmód jellemzi. 3 pont
  - Munkáit alapvetően a célnak, szándékának megfelelő előadásmód jellemzi, de helyenként bizonytalan. 2 pont
  - Előadásmódját gyakran jellemzi bizonytalanság. 1 pont
  - Ügyetlen, érzéketlen, kezdetleges előadásmód jellemzi. 0 pont
- 2.**
- Az alkalmazott technikák mindegyikét kiválóan műveli. 3 pont
  - Az alkalmazott technikákat kisebb hibákkal, a célnak megfelelően műveli. 2 pont
  - Az alkalmazott technikák jelentősebb részében nem rendelkezik kellő jártassággal vagy nem mutat érdeklődést a különböző technikák iránt. 1 pont
  - Az alkalmazott technikákban nem rendelkezik kellő jártassággal. 0 pont

- V. Összkép összesen: 3 pont**
- Az anyag koherens, igen színvonalas munkákat tartalmaz. 3 pont
  - Az anyag alapvetően jó munkákat tartalmaz. 2 pont
  - Az anyag között van néhány jó. 1 pont
  - Az anyag többsége felkészületlenségről tanúskodnak. 0 pont

Összpontszám: 30 pont

Maximális pontszám: 30 pont · 2,5 = 75 pont

	Maximális pontszám	Elért pontszám
I. Problémamegoldó képesség	6	
II. Vizuális kommunikációs képesség	9	
III. Kreativitás, tartalmi komplexitás (az alkotás tartalmi árnyaltsága)	6	
IV. Közlés, kifejezés, alkotás technikai színvonala	6	
V. Összkép	3	
Összesen	30	
A gyakorlati vizsgarész (projekt) pontszáma (Összesen · 2,5):	75	

---

 javító tanár

Dátum: .....

	Elért pontszám egész számra kerekítve	Programba beírt egész pontszám
Projekt		

---

 javító tanár

---

 jegyző

Dátum: .....

Dátum: .....